

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

50e ZITTINGSPERIODE

BUITENGEWONE ZITTING 1999

HANDELINGEN VAN DE OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

05/10/1999

C 014 Justitie

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

50e LÉGISLATURE

SESSION EXTRAORDINAIRE 1999

ANNALES DES RÉUNIONS PUBLIQUES DE COMMISSION

05/10/1999

C 014 Justice

Annales

Les annales sont le compte rendu intégral des séances plénières et des réunions publiques de commission où sont développées les interpellations.

Elles sont publiées sous forme de deux fascicules :

- le premier, de couverture blanche et portant les lettres PLEN en bas de page, regroupe les annales des séances plénières;
- le second, de couverture beige et portant les lettres COM en bas de page, regroupe les annales des réunions publiques de commission où sont développées des interpellations.

Les séances et les réunions ont une numérotation continue par session. Ce numéro se retrouve sur la couverture ainsi que sur chaque page avant la pagination. Les séances plénières ont une pagination continue. Les réunions publiques de commission sont paginées par fascicule.

Les annales peuvent également être consultées sur l'Internet-website de la Chambre des Représentants, à l'adresse <http://www.LaChambre.be>

Handelingen

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kافت en met de letters PLEN in de voettekst, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met beige kافت en met de letters COM in de voettekst, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

De vergaderingen worden per zittingsperiode doorlopend genummerd. Het vergaderingsnummer staat op de kافت en op elke bladzijde vóór de pagineringsafgedrukt. De plenaire vergaderingen worden doorlopend gepagineerd. De openbare commissievergaderingen worden per brochure gepagineerd.

De handelingen worden tevens bekendgemaakt op de Internet-website van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, adres <http://www.DeKamer.be>

EXPLICATIONS DES SIGLES – TOELICHTING BIJ DE AFKORTINGEN

CVP	: Christelijke Volkspartij
ECOLO-AGALEV	: Ecologistes confédérés pour l'organisation de luttes orginales/Anders Gaan Leven
FN	: Front National
PRL-FDF	: Parti réformateur libéral - Front démocratique francophone
PS	: Parti socialiste
PSC	: Parti social-chrétien
SP	: Socialistische Partij
VL.BLOK	: Vlaams Blok
VLD	: Vlaamse Liberalen en Democraten
VU	: Volksunie

COMMISSION DE LA JUSTICE
RÉUNION PUBLIQUE DU
MARDI 5 OCTOBRE 1999

PRÉSIDENCE de
M. Frederik Erdman

La séance est ouverte à 15.02 heures.

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
OPENBARE VERGADERING VAN
DINSDAG 5 OKTOBER 1999

VOORZITTER :
De heer Frederik Erdman

De vergadering wordt geopend om 15.02 uur.

Mondelinge vraag van de heer Filip De Man aan de minister van Justitie over "de terugbetaling van de Augusta- en Dassault-smeergelden" (nr. 42)

Question orale de M. Filip De Man au ministre de la Justice sur "le remboursement des pots-de-vin dans les affaires Augusta et Dassault" (n° 42)

De **voorzitter** : De heer Filip De Man heeft het woord.

De heer **Filip De Man** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wat de afhandeling van het Augusta-Dassault-schandaal betreft, blijf ik nog steeds op mijn honger.

Bijna een jaar geleden deed het Hof van Cassatie een uitspraak terzake, maar in dit land der Belgen bleek dit geenszins enige verandering teweeg te brengen.

Als ik mij niet vergis werd terzake nog geen frank terugbetaald; eigenlijk lijkt het alsof er helemaal niets is gebeurd. Een SP-minister die nauw betrokken was bij de zaak zetelt in de regering en de commissie voor de Justitie wordt voorgezeten door een SP-voorzitter. Cynischer kan het niet.

Via de pers vernam ik dat het Augusta-Dassault-smeergeld niet wordt terugbetaald omdat de veroordeelde bendeleden Claes, Puelinckx, Delange, Mangé en Walley in beroep gingen en het parket-generaal, omwille van bepaalde problemen die ik reeds in mijn vraag aanhaalde, de zaak nog niet op de rol plaatste.

Er zou een probleem zijn in verband met de samenstelling van het hof van beroep omdat de raadsheren die vorig

jaar in de eerste zaak zetelden, thans wellicht niet meer zullen kunnen zetelen. De vraag is of dit werkelijk een dergelijk groot probleem is. En zo ja, is dat inmiddels reeds opgelost ?

Is het parket-generaal klaar met het dossier ?

Is het bovendien mogelijk om in beroep te gaan tegen een arrest van het Hof van Cassatie ? Ik ben geen rechtsgeleerde en ik neem aan, mijnheer de minister, dat u de nodige informatie inwon om mijn vraag duidelijk en precies te beantwoorden.

Indien tegen voornoemde uitspraak toch in beroep kon worden gegaan, wanneer zal de zaak dan op de rol worden geplaatst en wanneer zal worden overgegaan tot terugbetaling van de tientallen miljoenen smeergeld dat door de socialisten werd geïncasseerd ? Ik ben zeker niet de enige die zich die vraag stelt.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, om de vraag van de heer De Man te kunnen beantwoorden, moest ik mij uiteraard in eerste instantie laten inspireren door de inlichtingen die ik bekam van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie.

Ik zal u de brief voorlezen die de procureur-generaal mij verzond. De brief werd in het Frans opgesteld. Ik zal hem in die taal voorlezen om elke nuance of slechte vertaling te vermijden. Daarna zal ik uw vragen zonder enig probleem beantwoorden.

Alzo luidt de inhoud van de brief van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie :

"Monsieur le ministre, me référant à votre fax "Direction générale de la législation pénale et des droits de l'homme", n° QO/MV 42, du 15 septembre 1999, je vous prie de trouver ci-dessous les éléments de réponse à la question orale n° 42 de M. le député Filip De Man.

Quant à l'état de la procédure devant la Cour de cassation.

Vous voudrez bien trouver en annexe un tableau des pourvois qui ont été introduits en l'espèce, avec les dates de mise au rôle (+ une annexe). Puis-je faire remarquer que cette mise au rôle relève, non pas du procureur général, comme le pense erronément l'interpellateur, mais du premier président de la Cour de cassation.

Quant à la fixation de la date d'audience, celle-ci est faite par le premier président de la Cour, de concert avec le ministère public (art. 1106 C jud). Une date n'a jusqu'alors pas été fixée, en raison notamment du nombre élevé de procédures plus urgentes ou plus anciennes.

Il faudra en tout cas prévoir une composition spéciale du siège de la deuxième chambre, compétente en l'espèce, et actuellement composée en partie de magistrats qui ont fait partie des chambres réunies lorsqu'elles ont statué en la cause.

Le ministère public pourrait, lorsqu'il sera amené à conclure sur ces pourvois, se référer à la jurisprudence de la Cour

suivant laquelle "les arrêts rendus par la Cour de cassation, chambres réunies, statuant comme juridiction de fond à l'égard de ministres, ne sont pas susceptibles d'un pourvoi en cassation en raison de la nature de la juridiction qui a rendu la décision" (Cass. 27 octobre 1998, e.c. Frisque G.).

Quant au recouvrement des amendes, frais de justice et confiscations.

Les poursuites en recouvrement sont, aux termes mêmes de la loi (art. 197 du Code d'instruction criminelle), faites au nom du procureur du Roi, en l'espèce du procureur général près la Cour de cassation, par le directeur de l'enregistrement et des domaines.

Cette direction, dépendant du ministère des Finances, administration centrale de la TVA, de l'enregistrement et des domaines, est, plus directement que moi, à même de vous faire connaître l'état actuel des poursuites en recouvrement.

Le dossier géré par ce secteur de l'administration porte la référence suivante : EC/CD 511 941/16.

Le ministère des Finances m'a fait savoir que les amendes et frais de justice avaient été payés sauf :

- par les condamnés s'étant pourvus en cassation;

- par M. Hermanus, qui a sollicité des délais de paiement.

Quant aux avoirs bloqués à l'étranger, en l'espèce sur des comptes à l'Union des Banques suisses à Luxembourg, aux noms, d'une part, de M. Pirot, et, d'autre part, de M. Hermanus et de Mme Wauters (mère de M. Hermanus), le ministère de la Justice luxembourgeois vous a déjà fait savoir, par une lettre du 5 mars 1999, faisant écho à ma demande du 26 février 1999 tendant à obtenir le transfert de ces fonds, que "la législation luxembourgeoise ne permet pas d'exécuter un jugement pénal étranger", mais il ajoutait : "Afin de pouvoir quand même donner une suite favorable aux demandes de M. le procureur général près de la Cour de cassation, je vous suggère que ce haut magistrat me fasse parvenir sa demande accompagnée d'un ordre de transfert, signé par les différents titulaires de comptes et demandant le virement de l'argent saisi au compte postal indiqué dans votre lettre." Il s'agissait du compte du bureau des recettes domaniales de Bruxelles, dont le numéro avait déjà été communiqué aux autorités luxembourgeoises.

Ces transferts sont, en effet, nécessaires à l'administration fiscale pour lui permettre de chiffrer le montant du solde de la dette due par chacun des condamnés.

M. Pirot a aussitôt - plus précisément le 31 mars 1999 - satisfait à la demande qui lui était faite, en signant l'ordre de transfert, document que je vous ai fait parvenir, en vue de sa transmission au ministre de la Justice du Grand-Duché de Luxembourg.

Le ministère des Finances m'a fait savoir, par sa lettre du 18 août 1999, que ni M. Hermanus, ni Mme Wauters n'avaient signé un ordre de transfert, malgré ma demande du 24 mars 1999 et un rappel du 4 mai 1999.

Réagissant finalement à ce rappel, M. Hermanus s'est contenté de répondre qu'il avait changé de conseil, ce qui retardait le règlement de la question. Je viens d'écrire à son nouveau conseil pour insister qu'il soit satisfait dans les plus brefs délais à ma demande.

Quant aux autres condamnés, plus particulièrement ceux qui se sont pourvus en cassation, ils se sont abstenus de tout paiement, en raison du caractère suspensif des pourvois."

Dit is de omstandige weergave van de brief die ik heb ontvangen van de heer Pirot. Deze zaak is dus nog niet op rol gesteld. Ik kan u evenwel informeel meedelen dat men mijn kabinet heeft gemeld dat deze zaak op 1 december aanstaande zal worden behandeld. U vroeg of een beroep mogelijk is aangezien het de eerste keer is dat een beroepsprocedure tegen een cassatiearrest werd ingesteld. Dat zal moeten worden uitgemaakt in het arrest van het Hof van Cassatie. Ik heb u het standpunt van het openbaar ministerie in gelijkaardige zaken gegeven.

U vroeg uitleg over de problemen aangaande de samenstelling van het hof die het beroep gaat behandelen, aangezien er geen raadsheren mogen zetelen die in de eerste zaak hebben gezeteld. Het hof zal anders zijn samengesteld dan de verenigde kamers die zich hebben uitgesproken in het eerste arrest.

Het parket-generaal is klaar met het dossier. De rolstelling kan alleen door de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie gebeuren. U vroeg wanneer eigenlijk een begin zal kunnen worden gemaakt met de terugbetaling van het smeergeld. U hebt ook gemerkt dat de houding van sommige verdachten nog altijd de uitbetaling door de Luxemburgse autoriteiten bemoeilijkt. Wij dringen erop aan dat ook op dit punt genoegdoening wordt verkregen.

De **voorzitter** : De heer Filip De Man heeft het woord.

De heer **Filip De Man** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dat klinkt natuurlijk mooi. Toch zou ik u willen vragen op welke manier u gaat insisteren. Wat kunt u als minister van Justitie doen opdat mensen die zijn veroordeeld hun boetes zouden betalen en het smeergeld zouden terugbetalen? Als ik hoor dat Hermanus en anderen weigeren om die transfers vanuit Luxemburg uit te voeren en dat sommigen zich blijven verschuilen achter het beroep dat volgens uw mededeling eigenlijk niet opschortend zal blijken op 1 december, vraag ik mij af wat u als minister van Justitie gaat doen om komaf te maken met die zaak. Het is hemeltergend en schokkend voor het rechtsgevoel van heel wat burgers - ook van heel wat van uw kiezers, neem ik aan - dat deze zaak blijft aanslepen. Het zou de rechtszekerheid in dit land opkrikken mocht u daarvan werk maken.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer De Man, ik neem aan dat u zelf jurist bent. Ik denk dat eerst het gerecht zijn werk moet doen. De minister van Justitie is tot nader order nog altijd de uitvoerende macht en verleent geen uitspraken. Ik wacht dus op de uitspraak. Wat de boetes betreft kan ik niets doen, aangezien dit tot de bevoegdheden van het ministerie van Financiën behoort. Voor de inbeslagname is een tussenkomst noodzakelijk teneinde de personen die nog niet hebben getekend aan te zetten dit te doen en zo niet, ervoor te zorgen dat een regeling wordt getroffen opdat in hun plaats zou kunnen worden getekend. Wat de schadevergoeding aangaat, wil ik u erop wijzen dat de vorige regering zich geen burgerlijke partij heeft gesteld, wat evenwel niet betekent dat men niet tot burgerlijke invordering van de reëel geleden schade zou kunnen overgaan. Ik neem aan dat de regering een beslissing terzake zal nemen zodra de uitspraak in deze zaak definitief is.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Samengevoegde mondelinge vragen van :

- de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de richtlijnen inzake het onderzoek naar de integratiewil in het kader van de procedures van verkrijging van de Belgische nationaliteit" (nr. 106)

- de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de richtlijnen met betrekking tot de nationaliteitsprocedure" (nr. 129)

Questions orales jointes de :

- M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "les directives quant à l'enquête relative à la volonté d'intégration dans le cadre des procédures d'acquisition de la nationalité belge" (n° 106)

- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "les directives en matière de procédure de nationalité" (n° 129)

De voorzitter : Daar de heer Jo Vandeurzen niet aanwezig is, verleen ik het woord aan de heer Bart Laeremans.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had mij aangesloten bij collega Vandeurzen die, net als collega Mortelmans, lid is van de commissie bevoegd inzake naturalisaties. Zij wacht op duidelijkheid in verband met de richtlijn voor de procureurs en de vragen die door de parketten zullen moeten worden gesteld inzake de naturalisaties.

Het debat over de integratiewil was het meest cruciale debat bij de voorgaande wetswijziging. Enerzijds, waren er de PRL en de groenen die de integratiewil volkomen wilden afschaffen en anderzijds, was er de CVP die dit wilde behouden. Het resultaat was uiteindelijk een schaamlapje voor de CVP. De integratiewil werd zogenaamd behouden, maar werd herleid tot het invullen van een zeer eenvoudige vragenlijst. Blijkens onderzoek van bepaalde journalisten zou het volstaan dat iemand naar een bepaalde Westerse zender kijkt of een Vlaamse of Waalse radiozender beluistert om als geïntegreerd te worden beschouwd. Wat blijkt nu evenwel ? Ik heb informatie ingewonnen bij een aantal diensten aangaande de inhoud van die richtlijn en de vragenlijst. Ik heb begrepen - en ik hoop dat u mij zult kunnen tegenspreken - dat de vragenlijst helemaal niet wordt gewijzigd, in afwachting van de nieuwe wetgeving. U voert helemaal niet uit waartoe u bent gehouden ingevolge de wetswijziging.

Dit is zeer vreemd, aangezien op die manier het college van procureurs-generaal zou zijn betrokken bij een politiek spelletje dat deze nieuwe meerderheid voert. Het zou dan niet overeenkomstig de gewijzigde wet handelen, maar overeenkomstig een wet die nog moet komen maar die het parlement nog niet heeft goedgekeurd.

Het is ook heel eigenaardig omdat de vorige minister van Justitie voorbereidingen had getroffen om die richtlijnen en die vragenlijst uit te vaardigen. Ik heb hem daarover nog geïnterpelleerd. Hij had toen gezegd dat deze vragenlijst zou aansluiten bij wat er toen in deze commissie is gezegd.

Mijnheer de minister, wat is er uiteindelijk gebeurd ? Heeft de vorige minister van Justitie nog maatregelen genomen of heeft hij aan u alles overgelaten ? Wanneer is dat advies van het college van procureurs-generaal in dit dossier gekomen ? Welke is de inhoud van dit advies ? We zouden graag meer weten over de inhoud van dit advies en uiteraard ook van de richtlijn die u uiteindelijk hebt uitgevaardigd.

We moeten goed voorbereid zijn op het komende debat en daarom sluit ik me aan bij de vraag van de heer Vandeurzen. We zouden graag in kennis worden gesteld van de inhoud van het wetsontwerp dat nu bij de Raad van State ligt. Ik vrees dat we anders ineens zullen worden geconfronteerd met een vrij fundamentele tekst, waarbij we nauwelijks de tijd hebben om deze in te studeren. In het kader van de openbaarheid van bestuur zou er zo snel mogelijk een zicht moeten komen op de tekst van het voorontwerp.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer Laeremans, als er een vraag wordt gesteld, geef ik er een antwoord op. Het kan echter niet de bedoeling zijn om het voorontwerp meteen in detail te bespreken, want dan gaan we voorbij aan het onderwerp van deze oefening.

Ik keer eerst naar de oude wet terug, want er is nog geen andere wet dan degene die op 22 december 1998 het daglicht heeft gezien. Deze wet is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 6 maart 1999 en treedt in werking op 1 september 1999. Deze wet beoogde een harmonisatie van de procedure van de nationaliteitsverklaring en van de procedure van de nationaliteitskeuze. Ook de naturalisatie heeft enkele wijzigingen ondergaan. Concreet kwam het hierop neer dat er een vermindering was van de werklust voor de rechtbanken. Daartegenover stond een responsabilisering en een centrale rol van de ambtenaren van de burgerlijke stand.

Op uw eerste vraag moet ik antwoorden dat er wel degelijk twee richtlijnen bestaan. Een eerste richtlijn werd door mijn voorganger uitgevaardigd. Deze

richtlijn betreffende de wijziging van het wetboek van de Belgische nationaliteit dateert van 14 juni 1999. Ze is intussen gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 3 augustus 1999. Deze rondzendbrief was gericht aan de provinciegouverneurs, de procureurs-generaal, de burgemeesters en de ambtenaren van de burgerlijke stand. Ze bevat eigenlijk een toelichting die voornamelijk dienstig is voor de ambtenaren van de burgerlijke stand en in mindere mate voor de procureurs des Konings.

Een tweede richtlijn werd uitgevaardigd bij toepassing van artikel 24bis van dezelfde wet van 22 december 1998. Daarin staat dat de minister van Justitie de richtlijnen vastlegt met betrekking tot de wijze waarop het parket bij de rechtbank van eerste aanleg het onderzoek verricht met het oog op het verlenen van een advies, zoals bepaald in de wet, nadat het advies werd ingewonnen van het college van de procureurs-generaal. Deze richtlijn heeft enkel betrekking op de werkwijze van de parketten en werd dus alleen aan de bestemmingen bezorgd, zonder verdere bekendmaking.

U vraagt naar openbaarheid van bestuur. Ik heb er geen moeite mee om u deze ministeriële rondzendbrief voor te leggen. Ik heb er evenmin moeite mee om de lijst van vragen die daaraan is toegevoegd, als bijlage bij deze rondzendbrief, aan u bekend te maken. U gaat evenwel een stap verder. In uw derde vraag vraagt u om de inhoud mee te delen van het advies van het college van procureurs-generaal aan de minister van Justitie. Ik kan daar moeilijk op ingaan. De vraag die daarin wordt gesteld aan het college werd aan de portefeuillehouder van deze materie, de procureur-generaal van Mons, overhandigd. Deze heeft een aantal opmerkingen, die vaak louter technisch zijn, gekoppeld aan een uitgebreidere vragenlijst. Men heeft het evenwel overgelaten aan de minister van Justitie en aan de politieke wereld om hierover een beslissing te nemen.

Eerlijkheidshalve zeg ik u dat die uitgebreide vragenlijst klaarblijkelijk ook niet de volledige ondersteuning van het college van procureurs-generaal heeft gekregen of moet worden gerespecteerd als hun standpunt. Men onderstreept alleen het verschil in vragen.

Zo waren er vragen die rechtstreeks betrekking hebben op de privé-sfeer, met name de programma's die men in de huiskamer bekijkt. Dit advies van het college van procureurs-generaal vertrok op 5 augustus 1999 en is door mijn

diensten ontvangen op 11 augustus 1999. Op basis van dit advies heb ik eind augustus de ministeriële rondzendbrief verstuurd en die brief is voor 1 september bij de betrokkenen aangekomen.

Inzake de inhoud van de richtlijn en de nieuwe vragenlijst die de parketten moeten hanteren, deel ik u mee dat ik u deze documenten zal toezenden. Ik voeg er evenwel een opmerking aan toe. Het betreft hier een ministeriële rondzendbrief bestemd voor de parketten. Dit is dus eigenlijk een interne aangelegenheid. Ik geef u de inhoud omdat het hier gaat over de werkwijze bij de procedure van nationaliteitsverklaring, nationaliteitskeuze en naturalisatie.

In die richtlijn onderstreept ik het belang van een gemotiveerd advies en ik som ook de vier motieven op die tot een negatief advies kunnen leiden: ten eerste, niet vervulde grondvoorwaarden; ten tweede, gewichtige feiten eigen aan de persoon; ten derde, onvoldoende integratie; ten vierde, ontoereikendheid van het bewezen bezit van staat van Belg. Ook tegen de mededeling van de vragenlijst heb ik als dusdanig geen bezwaar.

Ten slotte vraagt u mij naar het voorontwerp van de nationaliteitswetgeving zoals door de Ministerraad goedgekeurd. Ik heb daartegen geen bezwaar, maar ondertussen geldt voor mij enkel de wet van 22 december 1998, die tot nader order dient gerespecteerd te worden.

In het voorontwerp van wet, ingediend bij de Ministerraad en vertrokken naar de Raad van State voor advies op korte termijn, worden acht vereenvoudigingen vooropgesteld.

Eerst wil ik een misverstand uit de weg ruimen. Er is geen sprake van het herzien van een basisvoorwaarde vooraleer men een van deze gunsten dan wel rechten kan invoeren. Het zijn enkel vereenvoudigingen. Ik heb horen beweren dat men na een maand al onmiddellijk de nationaliteitskeuze of de naturalisatie-aanvraag zou kunnen verkrijgen zonder de grondvoorwaarden te voldoen. Dit is natuurlijk niet het geval en werd nooit beoogd.

Wat houden deze acht vereenvoudigingen in? Ten eerste, in de procedures voor de verwerving van de Belgische nationaliteit wordt de termijn binnen dewelke de procureur des Konings zijn advies verleent, herleid tot één maand.

Ten tweede, de integratiewil wordt verondersteld, dat wil zeggen dat men een voldoende bewijs van integratiewil aanduidt.

Ten derde, bij de procedure voor het verkrijgen van de Belgische nationaliteit door middel van de nationaliteitsverklaring, het artikel 12bis, is de opperleeftijdsgrens van 30 jaar opgeheven. De minimumleeftijdsgrens van 18 jaar blijft behouden.

Het parket is nu de enige instantie die moet of kan advies verlenen in verband met de naturalisatieprocedure. In de toekomst wordt deze procedure ook kosteloos, wat tot heden niet het geval was.

Ingeval van negatief advies wordt de procedure overgezonden aan de Kamer en zal de Kamer een beslissing nemen. In het andere geval - als er een positief advies is of geen advies - handelt de Kamer rechtstreeks.

De vijfde vernieuwing houdt in dat wie de aanvraag indient niet alleen de stijlclausule van vroeger ondertekent maar ook het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden respecteert.

Ten slotte, zijn er nog de in te dienen documenten waaronder de geboorteakte.

Omdat die geboorteakte niet altijd kan worden afgegeven geldt een gelijkaardige formule als voor andere documenten van de burgerlijke stand. De "akte bekendheid", af te leveren door de vrederechter en met homologatieprocedure door de rechtbank van eerste aanleg, wordt ook voor de geboorteakte ingevoerd.

Mijnheer de voorzitter, tot daar in een notendop de acht vereenvoudigingen die niet aan de basisvoorwaarden raken, maar die een vereenvoudiging en een humanisering van de procedure nationaliteitskeuze en naturalisatie inhoudt.

De voorzitter: Ik verontschuldig de heer Vandeurzen omwille van de praktische moeilijkheden die hij ondervond om tijdig in de vergadering aanwezig te zijn. Mijnheer Vandeurzen, zullen we uw vraag mee acteren als gestelde vraag? De minister heeft reeds uitvoerig geantwoord.

De heer Jo Vandeurzen (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik verontschuldig mij voor dit voorval, maar in de commissie voor de Binnenlandse Zaken werd men geconfronteerd met technische problemen. Ik zal het antwoord van de minister zeker lezen.

Ik wenste alleen te beklemtonen dat men aan een nationaliteitswetgeving werkt vanuit een integratievisie. Deze visie is niet dezelfde als die van de collega's van de oppositie. Ik heb de

vraag gesteld precies omdat we met de vorige wetwijzigingen hebben getracht de kritiek op de bestaande procedure te ondervangen. De kwaliteit van de enquête en de objectiviteit zijn op het hele grondgebied dezelfde. Dit was de achterliggende bedoeling van de wetwijziging en de reden waarom ik de vraag stelde. Ik hecht eraan dit te preciseren.

De voorzitter: De heer Bart Laere-mans heeft het woord.

De heer Bart Laere-mans (Vlaams Blok): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn uitvoerig antwoord. Ik heb begrepen dat hij ons de teksten zou toesturen. Moest hij ze vandaag bij zich hebben, had ik dit wellicht nog meer geapprecieerd. De minister sprak niet tegen dat de vragenlijst waarover zoveel heisa was tijdens het vorige debat, de facto niet wordt gebruikt. Men hanteert blijkbaar de oude, wat vreemd is aangezien er zoveel aandacht werd aan besteed tijdens het debat. Het is op zijn minst merkwaardig.

Hij zegt dat sommigen van oordeel zijn dat het om een grondige wetwijziging gaat. Mensen waartegen het parket geen bezwaar maakt, zullen na één maand inderdaad Belg kunnen worden. Het essentiële valt echter weg. Ik denk met name aan de integratiewil, het toetsen van die integratiewil door het parket, de wijze waarop men de naturalisatie aanvraagt en de verschillende adviezen die daarover binnenkomen. Het enige wat overblijft is een eventueel gerechtelijk verleden; de integratiewil als dusdanig wordt eenvoudigweg verondersteld. Dit is een zeer merkwaardige en zeer verregaande evolutie. Dit zou kunnen betekenen dat op zeer korte termijn vele tienduizenden mensen gewoon naar het gemeentehuis stappen en op één maand tijd automatisch Belg worden. Dat is ongehoord. U vergooit hiermee de nationaliteit zoals we die tot nu toe hebben gekend. We zullen uw ontwerp dan ook ten stelligste bestrijden en de bevolking hieromtrent de nodige inlichtingen verschaffen.

De voorzitter: Ik veronderstel dat u sprak over de Belgische nationaliteit.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de leegloop bij het voormalig Hoog Comité van toezicht" (nr. 111)

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "le dépeuplement de l'ancien Comité supérieur de contrôle" (n° 111)

De **voorzitter** : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, het is niet de eerste maal dat ik omtrent deze materie vragen stel. De minister en ik waren voorheen medestanders in het verzet tegen de opheffing van het Hoog Comité van toezicht. Het werd opgeheven per 1 januari 1998. Niet helemaal, want daarvoor was een tweederde meerderheid nodig, maar wel ontmanteld. Alleen de voorzitter met chauffeur is overgebleven, de anderen zijn gemuteerd naar het ministerie van Ambtenarenzaken, dienst Overheidsopdrachten en Subsidies en het gros naar de Gerechtelijke Politie waar een speciale dienst werd opgericht : de Centrale Dienst ter bestrijding van de corruptie. Ik heb me destijds hiertegen verzet en gewezen op de gevaren, zoals onder meer de leegloop en de neiging van een aantal mensen om zich naar de parketten te laten detacheren. Ik kreeg hieromtrent bevestiging en heb de voormalige minister van Justitie hierover in februari 1999 ondervraagd. Deze gaf toen toe dat in het kader van 1995 slechts 72 effectieven in dienst waren.

De vorige minister zei de kaders zo vlug mogelijk te zullen opvullen derwijze dat er weer een performante dienst zou bestaan ter bestrijding van de corruptie. Maar in mei 1995 kreeg ik bericht dat er nog 60 speurders actief waren. Nu zegt men me - dit wordt bevestigd door berichten uit de Financieel Economische Tijd van 30 september - dat er nog slechts 55 speurders actief zijn. Aan Nederlandstalige kant slechts 22 en aan Franstalige zijde 33.

Bovendien zouden een aantal mensen bijscholing volgen zodat er aan Nederlandstalige kant slechts een vijftiental effectieven zouden zijn in het najaar, onder andere voor de dossiers van de milieuboxen, Superclub en ABOS. Ik hoef niet te beklemtonen dat dit onaanvaardbaar is.

Mijnheer de minister, ik heb een aantal vragen. Ten eerste, klopt deze berichtgeving ? Hoeveel plaatsen van het kader waren op 30 september 1999 effectief bezet ?

Ten tweede, wat zijn de oorzaken van deze leegloop ? Vielen er naakte ontslagen ? Hebben er mensen mutatie aangevraagd, onder andere naar de parketten ? Ik hoor ook dat er financiële verschillen zouden bestaan tussen de mensen van de Centrale Dienst ter bestrijding van corruptie en de mensen van de gerechtelijke politie. Er zouden met name geen detacherings- en verplaatsingspremies bestaan of die zouden gevoelig lager liggen. Men vertelt mij verder dat er nog steeds interne problemen zijn bij deze dienst. Graag had ik wat meer duidelijkheid gekregen over de oorzaken hiervan.

Tot slot, hoe denkt u dit probleem op te lossen ? Ik meen dat corruptiebestrijding prioritair is voor deze regering, dit als onderdeel van de strijd tegen de georganiseerde misdaad. Mijnheer de minister, aangezien u nieuw bent verwijt ik u deze problemen niet, maar het gaat niet op dat we nu nog steeds geen verbetering zien maar integendeel een verslechtering.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega's, deze vraag omvat eigenlijk drie polen. Ten eerste, wenst men de actuele stand van het kader te kennen en de evolutie hiervan. Ten tweede, heeft u het over een leegloop en bent u hierover verontrust. Ten derde, wilt u weten welke oplossingen er komen als er echt sprake is van een leegloop of van problemen.

In verband met het kader wijs ik erop dat het oorspronkelijk voorziene kader van de Centrale Dienst voor de bestrijding van corruptie 95 enquêteurs bedroeg. Die dienen te worden onderverdeeld in 49 officieren, niveau 1, en 46 inspecteurs, niveau 2+. Dit kader werd evenwel nooit ingevuld. Daarover wens ik niet de minste onduidelijkheid te laten bestaan. Bij de aanvang werden er 87 enquêteurs bij de dienst ondergebracht. Zij waren afkomstig van het Hoog Comité van toezicht. Het ging om 44 officieren en 43 inspecteurs. Per 1 januari 1998 werden 2 Nederlandstalige officieren aangeworven. Op dat ogenblik waren er dus 89 enquêteurs aanwezig. Op 30 september 1999 waren 84 betrekkingen van het kader ingenomen, te weten 44 officieren en 39 inspecteurs. Bemerkt dus het verschil met de maximale bezetting van 89 enquêteurs. Er zijn 5 mensen weggegaan. Er was één mutatie naar een arrondissementele brigade van de gerechtelijke politie, er was één pensionering, één personeelslid nam vrijwillig ontslag om een andere functie van niveau 1 bij een overheidsdienst

over te nemen en twee personeelsleden stapten volgens de modaliteiten van de vrijwillige mobiliteit over naar andere administraties, in dit geval de Staatsveiligheid en het ministerie van Ambtenarenzaken.

Volgens de cijfers die mij werden verstrekt door de Centrale Dienst voor de bestrijding van corruptie zouden slechts 67 enquêteurs beschikbaar blijven voor de opdrachten die de dienst specifiek werden toebedeeld. 7 van deze personeelsleden vullen niet-operationele functies in. Waarschijnlijk komt het cijfer dat u citeerde daar vandaan. We kunnen echter aannemen dat 60 enquêteurs actief bezig zijn. Ik heb ook de verdeling die daarvoor in aanmerking kan worden genomen maar ik meen niet dat dit hier relevant is. Volledigheidshalve voeg ik er wel aan toe dat momenteel een aanwervingsprocedure lopende is voor 6 officieren, met name 1 Nederlandstalige en 5 Franstaligen. Daarvoor put men uit een wervingsreserve die in 1991 werd gevormd.

Dan kom ik bij het tweede deel van uw vraag, namelijk of er sprake is van een leegloop. Overeenkomstig de cijfers die ik u heb gegeven is de term "leegloop" sterk overtrokken. In eerste instantie is het kader nooit volledig ingevuld geweest. Bovendien kunnen de vijf betrekkingen die in de loop van eenentwintig maanden open kwamen als natuurlijk verloop worden beschouwd. Er was immers slechts één mutatie.

We moeten ons de vraag durven te stellen waarom het tekort op het organiek kader van de Centrale Dienst voor de bestrijding van de corruptie niet kan worden weggewerkt.

Artikel 5 van het koninklijk besluit van 27 maart 1997 houdende de overdracht van sommige personeelsleden van het HCT naar het commissariaat-generaal van de gerechtelijke politie bepaalt uitdrukkelijk, ik citeer : "Gedurende drie jaar vanaf de inwerkingtreding van dit besluit kunnen geen bevorderingen en overplaatsingen geschieden naar betrekkingen van de Centrale Dienst voor bestrijding van de corruptie vanuit de brigades en de andere diensten van de gerechtelijke politie bij de parketten".

Mijnheer de voorzitter, ik durf gerust te stellen dat dit soort autodefensieve reflex van het personeel van het HCT een van de oorzaken is van de moeilijke situatie waarin we zijn beland. Er wordt

een soort hindernis opgeworpen waardoor leden van de gerechtelijke politie niet kunnen overstappen naar de Centrale Dienst voor de bestrijding van de corruptie.

De hervorming van de politiediensten die op het getouw staat, zal daaraan niet onmiddellijk iets kunnen veranderen. De externe rekrutering blijft een moeilijke aangelegenheid. Een mogelijke oplossing is de wijziging van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 en de "barrière" tussen de leden van de gerechtelijke politie en het HCT weg te nemen. Dit is mijns inziens een mooie *incentive* voor mensen van de gerechtelijke politie die het goed menen en die uitstekend werk zouden kunnen verlenen in de corruptiebestrijding.

Ik voeg er echter onmiddellijk aan toe dat de dysfuncties in de Centrale Dienst voor de bestrijding van de corruptie niet alleen kunnen worden verholpen door de opvulling van het kader. De Centrale Dienst zal zich moeten inschakelen in de geest van de Octopus-akkoorden en afstappen van de huidige strikt reactieve benadering van de corruptie. De Centrale Dienst zal een stap verder moeten zetten en een algemene aanpak van de corruptie uitwerken ook inzake preventie. Ik verwijs naar het zevenstappenbeleid dat in andere landen wordt toegepast.

De Centrale Dienst heeft de plicht haar opdracht van operationele ondersteuning en het in werking stellen van de operationele documentatie maximaal in te vullen. Als het regeerakkoord wordt uitgevoerd, kan een performante

anticorruptiedienst worden uitgebouwd die geënt blijft op de federale politie maar toch een vorm van onafhankelijkheid bewaart. Ik ben bereid het koninklijk besluit van 27 maart 1998 aan te passen om de "barrière" weg te werken en een performante dienst uit te bouwen om de corruptie te bestrijden.

De **voorzitter** : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord waaruit ik kan opmaken dat de huidige toestand niet zo verontrustend is als mij werd gemeld. Ik neem akte van de analyse die de minister maakt van het probleem inzake het personeelskader en de opvulling ervan.

Mijnheer de minister, u bent bereid te sleutelen aan het koninklijk besluit. Ik stel voor dat u een onderzoek uitvoert met betrekking tot de parameters om deze dienst performant te maken. Volgens mevrouw Van Heers, de bijstandsmagistrate, is onze anticorruptiedienst relatief klein in vergelijking met onze buurlanden. Naar Hongkongse maatstaven zouden we over 2000 mensen moeten beschikken. Alhoewel ik in het midden laat of de corruptie in ons land kleiner of groter is dan in Hongkong kan ik niet anders dan de vraag stellen of het huidige kader van 95 personeelsleden, zelfs als het volzet is, voldoende sterk is om de corruptie effectief aan te pakken.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bourgeois, ik kan u geruststellen. Mijn voorganger heeft opdracht gegeven een studie uit te voeren inzake de preventieve en repressieve stappen van corruptiebestrijding en inzake de nazorg voor de overheid die dikwijls het slachtoffer van deze corruptie is. De studie heeft aandacht besteed aan de noodwendigheden van het terrein om een goede anticorruptiedienst uit te bouwen.

Als deze regering het regeerakkoord correct wilt uitvoeren, zal zij niet voorbij kunnen gaan aan deze problematiek en hiervoor voldoende financiële middelen moeten vrijmaken.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Regeling van de werkzaamheden

Ordre des travaux

De **voorzitter** : Daar de heer Pieter De Crem niet aanwezig is, zal zijn mondelinge vraag nr. 130 niet plaatsvinden.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.44 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 15.44 heures.*

Sommaire

Mardi 5 octobre 1999

COMMISSION DE LA JUSTICE - C 014

Question orale de M. Filip De Man au ministre de la Justice sur "le remboursement des pots-de-vin dans les affaires Agusta et Dassault" (n° 42)

orateurs : **Filip De Man, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Questions orales jointes de :

- M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "les directives quant à l'enquête relative à la volonté d'intégration dans le cadre des procédures d'acquisition de la nationalité belge" (n° 106)

- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "les directives en matière de procédure de nationalité" (n° 129)

orateurs : **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice, **Jo Vandeurzen**

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "le dépeuplement de l'ancien Comité supérieur de contrôle" (n° 111)

orateurs : **Geert Bourgeois**, président du groupe VU&ID, **Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Inhoud

Dinsdag 5 oktober 1999

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE - C 014

Mondelinge vraag van de heer Filip De Man aan de minister van Justitie over "de terugbetaling van de Agusta- en Dassault-smeergelden" (nr. 42)

sprekers : **Filip De Man, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Samengevoegde mondelinge vragen van :

- de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de richtlijnen inzake het onderzoek naar de integratiewil in het kader van de procedures van verkrijging van de Belgische nationaliteit" (nr. 106)

- de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de richtlijnen met betrekking tot de nationaliteitsprocedure" (nr. 129)

sprekers : **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, minister van Justitie, **Jo Vandeurzen**

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de leegloop bij het voormalig Hoog Comité van toezicht" (nr. 111)

sprekers : **Geert Bourgeois**, voorzitter van de VU&ID-fractie, **Marc Verwilghen**, minister van Justitie